

# Chaos

*Energiepodium, 23-01-2026*

**Het jaar beginnen met een bijdrage aan Energiepodium is fijn, net als het jaar eindigen trouwens. Het einde van het jaar nodigt uit tot contemplatie over wat is geweest, het begin tot het bespiegelen van wat kan komen. Dat was althans vaak zo in het verleden. Er waren wel eens jaren met een kerst- en oud-en-nieuwperiode met grote een opschudding op energiegebied, vaak iets met een olie-exporterend land, die een onmiddellijke blik in de glazen energiebol vergde. Dit jaar stond Coby van der Linde gepland om te publiceren aan het begin van het jaar en verheugde ze zich op de blik vooruit. De keuze kon op verschillende onderwerpen vallen. In deze tijd van een hybride energievoorziening, dat wil zeggen zowel traditionele energiedragers als nieuwe, dringen zich genoeg onderwerpen op.**

Zo loopt de prijs voor de koper op door de toenemende elektrificatie van de vraag in veel landen tegelijk, terwijl het openen van nieuwe kopermijnen een kwestie van jaren is. Of, door de ongewisse internationale economische ontwikkelingen en investeringen in het verleden lijkt er een periode aan te komen met lagere vloeibaar gas (LNG) prijzen en was een leuk onderwerp geweest, ware het niet dat volgende week het nieuwe kwartaal bericht van het IEA gepresenteerd wordt en het beter is daar op te wachten. Een andere mogelijkheid was het bericht dat China afgelopen jaar toch weer meer kolen had geïmporteerd dan voorheen, terwijl de binnenlandse productie van zon- en windenergie enorm groeit. Of, om bij China te blijven, het enorme handelsoverschot in 2025 of de opbouw van grote strategische oliereserves. Waar bereiden die zich op voor? Hoe ontwikkelt zich de energierelatie van China met Rusland en wat voor effect hebben meer pijpleidinggas importen op de internationale markt voor vloeibaar gas? Of een vooruitblik op de mogelijke nieuwe beleidsaccenten van het minderheidskabinet in wording, wordt het energie- en klimaatbeleid een resultaat van een potje beleidskwartetten of van gedeelde prioriteiten van de drie? En hoe is de verhouding wensdenken en haalbaarheid?

Dit hadden allemaal onderwerpen kunnen zijn van mijn eerste bijdrage in 2026. Maar de oliebollen waren amper koud of President Maduro van Venezuela werd door de VS uit zijn schuilplaats gehaald en afgevoerd naar een New Yorkse gevangenis. De kosten van oud en nieuw zeer moesten worden voldaan in ruwe olie. Trump wilde ook de deuren wijd open voor Amerikaanse oliebedrijven om de sterk vervallen olie-industrie in het land nieuw leven in te blazen en de grote bekende oliereserves te monetariseren. Een vergadering in het Witte Huis met de oliegianten dempte het optimisme van een snelle ommekeer. Wel werd meteen beslag gelegd op 30 tot 50 miljoen vaten olie welke door de VS zullen worden verkocht tegen marktprijzen. De eerste ladingen zijn al geparkeerd door energiehandelaars in de opslagtanks van Curaçao. De opbrengsten zijn deels voor de VS en deels voor Venezuela, maar details ontbreken nog, want aandacht verschoof al snel naar een opstand van de bevolking in Iran. Deze zorgde voor een verschuiving van de aandacht van Trump. In Iran eisen de jarenlange sancties hun tol en kunnen mensen nog nauwelijks rondkomen. In een volksopstand eisten grote groepen van de bevolking het vertrek van het regime van de ayatollahs. Trump dreigt met ingrijpen als de revolutionaire troepen van het regime een

bloedbad onder de demonstranten aanricht. China ziet ondertussen met lede ogen dat twee van de olielanden waarmee het speciale banden heeft, Iran en Venezuela, op de korrel genomen door de VS, terwijl ook de sancties op Russische oliehandel en vooral de recente maatregelen ten aanzien van Lukoil en Rosneft zorgen begint te baren. Het verklaart misschien het recent aanleggen van grotere strategische olievoorraden. De olieprijs reageerden wel iets op de elkaar snel opvolgende ontwikkelingen, maar veel viel er nu ook weer uit af te lezen.

Lang nadenken over de gevolgen van een eventuele hausse aan investeringen in de olie-industrie van Venezuela op de internationale oliemarkt was niet mogelijk omdat Trump, (wat zit er in de mans' thee?) het vizier alweer op iets anders richtte, Groenland, waar het stikt van de grondstoffen, als de boel ontdooit is, en Russische en Chinese schepen. Nu was Europa weer in rep en roer als een klein team van verkenner voor een eventuele NAVO-missie resulteerde ineens in extra handelstarieven. Handelstarieven zijn een favoriete straf van een ontstemde Trump. Carney van Canada is inmiddels zo dolgedraaid na 1 jaar Trump dat hij, weliswaar een beperkt, handelsakkoord sluit met China die hij zo langzamerhand een beter te voorspellen partner acht. In Europa beraden ze zich op een nieuwe strategie, want nu pappen en nathouden kennelijk niet werkt, moeten we maar eens terug gaan bijten. Tegelijkertijd ontvangen Europese leiders, maar ook Poetin en anderen, een uitnodiging voor een nieuw vredesberaad, waar je voor een leuk prijsje permanent lid van kan worden. Daaronder hangt dan een raad voor Gaza, verdere details volgens nog.

U begrijpt dat deze columnist inmiddels was dolgedraaid en hier niet een leuk stukje van kon maken over energie of energiebeleid in zo'n achthonderd en een beetje woorden. De snel elkaar opvolgende ontwikkelingen moeten even bezinken om er meer chocolade van te kunnen maken. Hopelijk is er meer orde in de chaos gekomen als het weer mijn beurt is om te publiceren.

Coby van der Linde